Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Harghita

Raport privind dinamica activității de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului și a stimulentului de inserție în anii 2020/2025 de către AJPIS Harghita

Analiza dinamicii activității de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului și a stimulentului de inserție presupune, evident, abordarea de ansamblu a modului în care, în perioada supusă analizei, au evoluat plățile și numărul beneficiarilor la principalele beneficii pe care Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Harghita le gestionează. Pentru început prezentăm pe scurt câteva aspecte privind cele 2 beneficii amintite.
indemnizația este un drept contributiv (parțial) și social.
Indemnizația lunară pentru creșterea copilului se acordă în conformitate cu prevederile OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare și ale Normelor metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare. ICC este un sprijin financiar lunar acordat părintelui care alege să rămână acasă pentru a îngriji copilul până la vârsta de **2 ani** (sau **3 ani** în cazul copilului cu dizabilități).
Concediul și indemnizația de creștere a copilului se acordă:

- Oricare dintre părinții firești ai copilului;
- Persoana care a adoptat copilul;
- Persoana căreia i s-a încredințat copilul în vederea adopției;
- Persoana care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență;
- Asistentul maternal profesionist, numai pentru copiii săi naturali ori adoptați;
- Persoana care a fost numită tutore al copilului.

Aceste persoane trebuie să aibă reședința în România. Pentru a fi eligibil solicitantul trebuie să fi realizat timp de cel puțin 12 luni venituri impozabile în ultimii doi ani anteriori datei nașterii copilului, cele 12 luni nu trebuie să fie consecutive. Veniturile pot fi din: salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Valoarea indemnizației potrivit Ordonanței de urgență nr.111/ 2010, indemnizația lunară pentru creșterea copilului se stabilește în cuantum de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii doi ani anteriori datei nașterii copilului. Veniturile pot proveni din salarii, activități independente (PFA), drepturi de autor sau perioade asimilate (șomaj, concediu medical, studii universitare la zi). În cazul în care o persoană realizează concomitent din mai multe surse venituri supuse impozitului, se vor lua în calcul toate veniturile lunare încasate de aceasta. Dacă, în aceeași lună, o persoană realizează venituri atât în țară, cât și în statele în care se aplică Regulamentul, fără suprapunerea perioadelor de activitate, se iau în calcul veniturile realizate în ambele țări

Sunt si o serie de excepții prevăzute de OUG 111/2010, care se referă la perioade asimilate. Cele 12 luni pot fi constituite integral și din perioadele în care persoanele sau aflat în una sau mai multe dintre următoarele situații:

a)au beneficiat de indemnizație de șomaj, stabilită conform legii, sau au realizat perioade de stagiu de cotizare în sistemul public de pensii, în condițiile prevăzute de actele normative cu caracter special care reglementează concedierile colective;

b) s-au aflat în evidența agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv a municipiului București, în vederea acordării indemnizației de șomaj;

c) au beneficiat de concedii și de indemnizații de asigurări sociale de sănătate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare;

d) au beneficiat de concedii medicale și de indemnizații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă, exclusiv pentru situațiile rezultate ca urmare a unor accidente de muncă sau boli profesionale, în baza Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, republicată;

e) au beneficiat de pensie de invaliditate, în condițiile legii;

f) se află în perioada de întrerupere temporară a activității, din inițiativa angajatorului, fără încetarea raportului de muncă, pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare, potrivit legii;

g) au beneficiat de concediu și indemnizație lunară pentru creșterea copilului;

h) au beneficiat de concediu și indemnizație lunară pentru creșterea sau, după caz, pentru îngrijirea copilului cu handicap;

i) au beneficiat de concediu fără plată pentru creșterea copilului;

k) au însoțit soțul/soția trimis/trimisă în misiune permanentă în străinătate;

l) au efectuat sau efectuează serviciul militar pe bază de voluntariat, au fost concentrați, mobilizați sau în prizonierat;

m) frecventează, fără întrerupere, cursurile de zi ale învățământului preuniversitar, inclusiv în cadrul programului "A doua șansă", sau, după caz, universitar la nivelul studiilor universitare de licență ori de master, precum și ale învățământului postuniversitar la nivel de masterat, organizate potrivit legii, în țară sau în străinătate, într-un domeniu recunoscut de Ministerul Educației Naționale, cu excepția situației de întrerupere a cursurilor din motive medicale;

n) au calitatea de doctorand, în condițiile prevăzute de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

o) se află în perioada cuprinsă între încheierea unei forme de învățământ preuniversitar și începerea, în același an calendaristic, a unei alte forme de învățământ preuniversitar, cursuri de zi, organizate potrivit legii, frecventate fără întrerupere;

p) se află în perioada cuprinsă între absolvirea cursurilor de zi ale învățământului preuniversitar, organizat potrivit legii, și începerea învățământului universitar, cursuri de zi, în același an calendaristic;

q) se află în perioada cuprinsă între încheierea unei forme de învățământ universitar, cursuri de zi, cu sau fără examen de licență sau de diplomă, și începerea, în același an calendaristic, a unei alte forme de învățământ universitar, cursuri de zi, organizate potrivit legii, frecventate fără întrerupere;

r) se află în perioada cuprinsă între încheierea unei forme de învățământ universitar, la nivelul studiilor universitare de licență sau de master, precum și ale învățământului postuniversitar la nivel de masterat, cursuri de zi, și începerea, în același an calendaristic, a unei alte forme de învățământ universitar la nivelul studiilor universitare de licență sau de master, cursuri de zi, organizate potrivit legii, frecventate fără întrerupere;
s) se află în perioada cuprinsă între încheierea unei forme de învățământ postuniversitar, cursuri de zi, și începerea, în același an calendaristic, a unei alte forme de învățământ postuniversitar, cursuri de zi, organizate potrivit legii, frecventate fără întrerupere;
t) se află în perioada de 60 de zile de la finalizarea cursurilor învățământului obligatoriu sau, după caz, de la absolvirea cursurilor de zi ale învățământului preuniversitar, universitar la nivelul studiilor universitare de licență sau de master și postuniversitar la nivel de masterat, organizate potrivit legii, cu sau fără examen de absolvire, în vederea angajării ori, după caz, trecerii în șomaj, calculate începând cu data de 1 a lunii următoare finalizării studiilor;
u) au beneficiat de concediu fără plată pentru a participa la cursuri de formare și perfecționare profesională din inițiativa angajatorului sau la care acesta și-a dat acordul, organizate în condițiile legii;
v) se află în perioada cuprinsă între absolvirea cursurilor de zi ale învățământului medical superior, organizat potrivit legii, cu examen de licență organizat în prima sesiune, și începerea primului rezidențiat după absolvire;
x) au fost trimiși în misiune permanentă în străinătate;
y) au beneficiat de indemnizația lunară prevăzută la art. XI și XV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 59/2020, cu modificările și completările ulterioare, de indemnizația prevăzută de art. 1 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2021 pentru stabilirea unor măsuri de protecție socială a angajaților și a altor categorii profesionale în contextul interzicerii, suspendării ori limitării activităților economice, determinate de situația epidemiologică generată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2 și/sau de prevederile art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 132/2020 privind măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 282/2020, cu modificările ulterioare.
Indemnizația nu se cumulează cu salariul, astfel că, dacă părintele în cauză decide să se întoarcă mai devreme la muncă, pierde banii aferenți indemnizației pentru creșterea copilului.
Indemnizația pentru creșterea și îngrijirea copilului pentru anul 2026 este între 1651 de lei și 8.500 de lei (indiferent cât de mari ar fi veniturile părintelui care intră în concediul de creștere și îngrijire a copilului).

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Harghita

Parametru	Valoare	Detalii
Bază de Calcul	85%	Din media veniturilor nete lunare realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori nașterii.
Cuantum Minim	1.651 lei/lună	Nu poate fi mai mic de 2,5 x ISR (Indicatorul Social de Referință, valabil de la 1 martie 2024).
Cuantum Maxim	8.500 lei/lună	Cuantum fix, indiferent de nivelul veniturilor obținute anterior.

"Luna tatălui"
Din perioada totală de 2 ani de concediu, cel puțin **2 luni** aparțin obligatoriu părintelui care nu a solicitat inițial concediul (de regulă, tatăl). Dacă tatăl nu efectuează aceste 2 luni, mama va primi indemnizația doar pentru **22** de luni, ultima lună de plată fiind suspendată (sau invers). „Luna tatălui" poate fi luată oricând, până când copilul împlinește 2 ani. În perioada în care tatăl alege să își ia concediul de creștere copil, mama nu poate lua și ea concediu, aceasta neputând beneficia de stimulent. Statul nu plătește și stimulent și indemnizație pentru aceeași lună.
Aceasta este una dintre cele mai mari surse de confuzie:

- **Transferul dreptului:** Dacă tatăl alege să nu stea cele 2 luni, mama nu poate sta în locul lui. Statul pur și simplu nu plătește acele 2 luni. Dreptul nu poate fi transferat.
- Dacă tatăl intră în concediu, mama trebuie să se întoarcă la muncă sau să își ia concediu fără plată/concediu de odihnă.
- Excepție: Dacă părintele este singur (familie monoparentală), acesta poate solicita întreaga perioadă de 24 de luni, fără a pierde cele 2 luni ale "celuilalt părinte".

Mai trebuie menționat că, dacă tatăl nu îndeplinește condițiile pentru a intra în concediul de creștere, mama depune documentele aferente și primește și indemnizația pentru luna tatălui, în același cuantum ca și până atunci.
Concediul pentru îngrijirea copilului cu handicap se poate prelungi până la împlinirea vârstei de șapte ani de către acesta, dacă unul dintre părinții firești sau dintre părinții adoptivi sau tutorele legal, persoanele care au copiii în plasament o solicită.
Pe durata indemnizației pentru creșterea copilului activitatea profesională este suspendată DAR legea permite realizarea unor venituri impozabile limitate în decursul unui an calendaristic de la altă sursă decât cea lunată în calcul la stabilirea indemnizației pentru creștterea copilului fără suspendarea acestuia. ICC NU se suspenda daca, în timpul concediului, persoana indreptățită obtine următoarele tipuri de venituri:

1. Sume acordate conform legii sau contractelor de muncă (individuale ori colective), cu condiția ca acestea să nu provină din desfășurarea efectivă a unei activități (ex: prime, tichete, bonusuri, compensatii etc.).

2. Indemnizații primite în calitate de consilier local sau judetean, indiferent de valoarea acestora.
3. Venituri impozabile obtinute din activitati desfășurate efectiv în perioada concediului, dar doar dacă aceste venituri nu depășesc, în decursul unui an calendaristic, nivelul net de 8 ori cuantumul minim al indemnizației lunare pentru cresterea copilului (8*2,5* valoarea indicatorului social de referinta, în prezent 13. 208 lei.

Beneficii pentru Sarcini Multiple (Gemeni, Tripleți)>
Se aplică reguli speciale, **cuantumul indemnizației lunare se calculează în următorul fel:**

- Suma de 85% din media veniturilor se calculează pentru un singur copil;
- pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină gemelară, de tripleți sau multipleți, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere se face o majorare cu 50% din indemnizația cuvenită. Majorarea astfel calculată nu poate fi mai mică decât valoarea minimă a indemnizației pentru creșterea copilului.

Indemnizația pentru creșterea copilului este supusă, în prezent, reținerii contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS) în cotă de 10% conform legii 141/2025.

"Concediu peste Concediu" (Nașteri succesive)
În situația în care o mamă naște pentru a doua oară într-un interval de până la 12 luni de la terminarea primului ICC și nu a avut venituri impozabile în acest răstimp, valoarea indemnizației pentru cel de-al doilea copil va fi egală cu cea a primei indemnizații primite. La fel se întâmplă și dacă mama a muncit de la terminarea primul ICC și până la nașterea celui de-al doilea copil, însă veniturile au fost mai mici față de cele care au stat la baza primei indemnizații primite.
În situația în care, se naște cel de al doilea copil, părintele care se află în indemnizație pentru creșterea copilului beneficiază de un supliment în valoare de 50% a indemnizației aferente primului copil sau 1651 lei în cazul în care 50% este mai mic.

Suspendarea și Încetarea Dreptului
Plata ICC sau a Stimulentului se suspendă sau încetează dacă:

- Beneficiarul nu mai locuiește în România împreună cu copilul.
- Beneficiarul este decăzut din drepturile părintești.
- **Cazul ICC:** Părintele realizează orice venit impozabil peste limita celor 8 ISR fără a solicita trecerea la stimulent.
- **Cazul Stimulentului:** Părintele își dă demisia sau este concediat din motive imputabile (disciplinar), pierzând astfel calitatea de salariat, dacă se află în concediu de risc maternal

În ceea ce privește **stimulentul de inserție**, acesta reprezintă o sumă lunară plătită părinților care decid să își reia activitatea profesională și au beneficiat de inemnizație pentru creșterea copilului. Astfel, beneficiarii care au beneficiat de indemnizație pentru creșterea copilului până la doi ani, sau 3 ani în cazul copilului cu handicap și realizaeză venituri impozabile după terminarea acestuia pot solicita stimulent de inserție. Stimulentul se acordă până la împlinirea de 3 ani sau de 7 ani a copilului în cazul în care deține certificat de încadrare valabil.

Aceste prevederi au fost valabile pentru perioada supusă analizei în acest raport.
Suma variază în funcție de momentul revenirii în activitate:

- **1.500 Lei:** Dacă părintele aflat în concediu pentru creșterea copiilului va primi un stimulent de inserție majorat la 1.500 de lei dacă revine în activitate înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 6 luni sau 1 an în cazul copilului cu handicap. Suma este acordată până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilități;
- **650 Lei:** Dacă părintele revine la muncă după ce copilul a împlinit 6 luni;
- **După vârsta de 2 ani:** Dacă părintele se află în plata stimulentului de 1.500 Lei, după ce copilul împlinește 2 ani, valoarea scade la **650 Lei** și se acordă până la împlinirea vârstei de **3 ani** (sau 7 ani pentru copiii cu dizabilități).

Termene de Depunere și Plăți Retroactive

Tip beneficiu	Termen
Cererea pentru ICC	Trebuie depusă în termen de **60 de zile lucrătoare** de la finalizarea concediului de maternitate (cele minimum 42 de zile post-partum/lăuzie).
Cererea pentru Stimulent	Trebuie depusă în termen de **30 de zile** de la data reluării activității.

Caracteristică	Indemnizația (ICC)	Stimulentul de Inserție
Status Ocupațional	Părintele stă acasă (concediu)	Părintele lucrează (venituri)
Suma Minimă	1651	650 Lei
Suma Maximă	8.500 Lei	1.500 Lei
Durata de acordare	Până la 2 ani (3 ani pt. dizabilități)	Până la 3 ani (7 ani pt. dizabilități)

Revenind la aspectele vizate de acest raport, vom încerca o analiză a evoluției numărului de beneficiarii și a sumelor plătite în acest sens în anul 2020 respectiv 2025, pentru a evidenția niște tendințe sociale, indispensabile fundamentării unor viitoare acțiuni în strategiile gândite la nivelul județului.
În acest sens, este relevant faptul că sumele achitate de către AJPIS pentru asistența socială în anul 2025 au fost de peste 1,5 ori mai mari decât în anul 2020, mai exact în 2025 s-au plătit 565,833,028 lei față de 324.151.540 lei. Astfel, numai în anul 2020, Ministerul Muncii a plătit beneficiarilor de ICC și stimulent de inserție, peste 88 milioane lei, cum rezultă din datele Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială iar în anul 2025 peste 122 millioane de lei. Aceasta reprezintă aprox. 27,2 % din totalul cheltuielilor efectuate de către AJPIS Harghita în 2020 iar în 2025 23,83%.
Se constată faptul că ponderea cheltuielilor alocate indemnizației pentru cresterea copilului și stimulentului de inserție s-a menținut în acest interval la aceleași valori. Dacă în 2025 aceste

doua beneficii erau de aproape 27,5% din total cheltuieli, în anul 2020, ponderea a fost de 27,2%. Spre exemplificare, prezentăm în tabelul următor ponderea, în totalul cheltuielior din acești ani:

Beneficii		
	2025	**2020**
Total cheltuieli	565,833,028	324,151,540
	Pondere	
ICC	21,47%	23,7%
Stimulent de inserție	2,36%	3,5%

O privire succintă asupra dinamicii numărului de beneficiari și a sumelor achitate în perioada amintită, la beneficiile menționate, subliniază mai concret și mai relevant, modul în care a evoluat distribuția banului public gestionat de agenția teritorială, în domeniul asistenței sociale, la nivelul județului Harghita. În tabelul de mai jos prezentăm evoluția dinamica numărului mediu lunar de beneficiari de indemnizație pentru creșterea copilului și a sumelor plătite cu acest titlu în anii 2020/2025.

Tip beneficiu	**Nr. Mediu beneficiari**			**Sume plătite în lei**		
	2025	2020	Dif. %	2025	2020	Dif. %
ICC	3016	3555	-1,18	121 464 027	76.824.708	+1,58
Stimulent de inserție	1393	1454	-1,04	12.528.850	11.190.218	+1,12

Observăm că la ICC a fost o scădere importantă la numărul de beneficiari dar la sumele plătite se pot observa o creștere semnificativă 1.58%. Dacă în privința beneficiarilor s-au produs scăderi, în privința sumelor acordate creșterile au fost semnificative.

Tip beneficiu	**2020**	**2025**
ICC minim	937 pers.	265 pers.
ICC maxim	19 pers.	140 pers.

Nr. solicitanților de ICC pe grupe de sexe:

Gen	**2020**	**2025**
Femei	3065 pers.	2225 pers.
Bărbați	490 pers.	791 pers.

Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Harghita

Se pot observa o creștere semnificativă la numărul bărbaților care au optat pentru ICC. Se observă o creștere semnificativă la numărul persoanelor cu ICC maxim. În privința beneficiarilor indemnizație pentru creșterea copilului, în anul 2020 au încasat acest drept, în medie, un număr de 3555 persoane. Oricum, așa cum reiese din datele înregistate la AJPIS, în acest interval de timp numarul beneficiarilor a scăzut, iar creșterea din 2020 se datorează în parte și pandemiei Covid, guvernul oferind beneficiarilor anumite facilități, ținând seama de problemele din economie și restrângerea locurilor de muncă.

Spre deosebire de evoluția numărului de beneficiari amintită mai sus, se constată foarte clar trendul ascendent al sumelor plătite cu titlu de indemnizație pentru creșterea copilului, acestea crescând de 2,3 ori în intervalul supus analizei. Rezultă faptul că pe fondul menținerii sau chiar scăderii a numărului beneficiarilor în aceiași perioadă sumele achitate au fost în creștere substanțială.

În ceea ce privește **stimulentul de inserție**, ca sumă lunară plătită părinților care decid să își reia activitatea profesională după terminarea concediului de creștere a copilului, numărul beneficiarilor a ajuns la un nivel ridicat de la intrarea în vigoare a legii în baza căreia se acordă, rezultă din situațiile anuale ale Agenția Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, peste 1000+ persoane.

Gen	2020	2025
Femei	1226 pers.	934 pers.
Bărbați	228 pers.	459 pers.

Din tabel se observă creșterea constantă a sumelor plătite, în urma modificărilor legislative operate. A crescut numărul de persoane care au optat pentru revenirea în activitate și obținerea stimulentului de inserție în varianta mărită la 1500 lei. Totodată putem observa o creștere a numărului de bărbați care optează pentru stimulent. Iar în următorul tabel se vede că solicitanții de stimulentului în valoare de 1500 lei sunt în majoritate bărbați, fapt care se datorează că mamele nu erau eligibile pentru ICC, tatăl solicită acest drept iar după 2 luni își reia activitatea și solicită stimulentul de inserție.

Nr. solicitanților de stimulent pe grupe de sexe:

Gen	stim. în valoare de 1500 lei	stim. în valoare de 650
Femei	17 pers.	917 pers.
Bărbați	93 pers.	366 pers.

Director executiv,
Egyed Katalin